

Innhold

Takk	10
Forord	11
Kapittel 1	
Innledning	13
Historien til begrepet organisasjonskultur	14
Bokens målsetting	18
En avgrensning av området organisasjonskultur	18
Hvordan defineres organisasjonskultur?	20
Kontrollspørsmål	25
Anbefalt litteratur	25
Kapittel 2	
Én stor organisasjonskultur eller mange ulike subkulturer?	27
Betingelser for utvikling av kultur	29
Subkulturer og subkulturkonflikter	31
Konflikter mellom funksjonsenheter	32
Konflikter mellom ulike sjikt i organisasjonen	33
Konflikter mellom yrkes- eller profesjonsgrupper	34
Konflikter mellom ulike fagideologier	34
Konflikter mellom ulike aldersgrupper	35
Konflikter mellom geografiske enheter	36
Konflikter mellom organisasjonskulturer som er slått sammen	36
Dimensjoner i subkulturkonfliktene	39
Konflikt mellom to subkulturer	40
Hvorfor oppstår subkulturkonflikter?	42

Ønskeligheten av subkulturkonflikter	43
Kontrollspørsmål	46
Anbefalt litteratur	46
Kapittel 3	
Hva består organisasjonskulturen av?	48
Kulturinnhold og organisasjonskulturens kjerneelementer	49
Verdier	50
Normer	54
Virkelighetsoppfatninger	57
Grunnleggende antakelser	59
Sammenligning av de fire kjerneelementene	62
Organisasjonens kulturuttrykk	64
Atferdsuttrykk	66
Verbale uttrykk	67
Materielle uttrykk	71
Strukturelle uttrykk	73
Kulturuttrykk, kulturinnhold og kulturelle tema	75
Kontrollspørsmål	80
Anbefalt litteratur	81
Kapittel 4	
Hva bestemmer innholdet i kulturen?	82
Ledelsens betydning for kulturens innhold	86
Ulike ledertyper skaper ulike organisasjonskulturer	89
Interaksjon mellom organisasjonsmedlemmene	94
Emosjonelle temaer i gruppens oppbygningsfase	94
Prosesser i organisasjonen som fremmer felles forståelse ...	96
Kontrollspørsmål	98
Anbefalt litteratur	99
Kapittel 5	
Hvilke funksjoner tjener organisasjonskulturen?	100
Gir modeller for handling	101
Virker integrerende	104
Virker angstreduserende	107
Kontrollspørsmål	109
Anbefalt litteratur	110

Kapittel 6

Organisasjonskultur og medlemmenes atferd	111
Sosialisering	112
Effekten av sosial påvirkning	115
Hva er en sterk kultur?	117
Teknikker for å skape en sterk kultur	118
Kontrollspørsmål	121
Anbefalt litteratur	122

Kapittel 7

Finnes det gode og dårlige kulturer?	123
Funksjonelle og dysfunksjonelle kulturer	124
Fordeler og ulemper ved sterke kulturer	125
Hvor funksjonelt er kulturens innhold?	130
Organisasjonskultur og prestasjoner	134
Organisasjonskultur og lønnsomhet	134
Et kritisk blikk på sammenhengen mellom kultur og prestasjoner	141
Kontrollspørsmål	145
Anbefalt litteratur	145

Kapittel 8

Kan man styre organisasjonskulturen?	147
Å gjøre kulturen mer mottakelig for påvirkning	148
På hvilken måte kan organisasjonskulturen påvirkes?	150
Kontrollspørsmål	155
Anbefalt litteratur	156

Kapittel 9

En modell for utvikling av organisasjonens kultur	157
Opptiningsfasen	159
Opptining gjennom smerte	159
Opptining gjennom lyst	161
En modell for analyse av kulturelle styrker og endringsbehov	162
Endringsfasen	165
Prinsippet om fokusert oppmerksomhet	166
Vaneprinsippet	169
Konsekvensprinsippet	172

Rollemodellprinsippet	173
Stabiliseringsfasen	176
Systematisk påvirkning over lang tid	176
Selektiv rekruttering og omplassering eller utskiftning av personer	177
Strukturer og systemer som støtter opp om ønsket kulturinnhold	179
Kontrollspørsmål	183
Anbefalt litteratur	183
 Kapittel 10	
Kartlegging av organisasjonskultur	185
Kvalitative vs. kvantitative metoder eller triangulering	188
Intervjuer	190
Hvilke krav bør man sette til en informant?	191
Ulike temaer for intervjuene	191
Styrker og svakheter ved intervjumetoden	193
Observasjon	195
Styrker og svakheter ved observasjonsmetoden	199
Studier av arkivmateriale	200
Styrker og svakheter ved arkivstudier	201
Spørreskjema	201
Standardiserte spørreskjema	202
Styrker og svakheter ved spørreskjemametoden	203
En integrert modell for kulturkartlegging	204
Fase 1: Bli kjent med organisasjonen	205
Fase 2: Observasjon, intervjuer og arkivstudier	205
Fase 3: Utarbeidelse og administrering av skreddersydd spørreskjema	207
Fase 4: Databearbeidelse og foreløpig kulturrapport	208
Fase 5: Kulturseminar med rapportpresentasjon og -diskusjon	209
Fase 6: Utarbeidelse av endelig kulturrapport	210
Kontrollspørsmål	212
Anbefalt litteratur	213

Kapittel 11	
Kulturbeskrivelse	214
Kulturelt tema	215
Kulturuttrykk og kjerneelementer	216
Kontrollspørsmål	221
Anbefalt litteratur	222
Kapittel 12	
Kritikk av begrepet organisasjonskultur	223
Er kulturbegrepet nyttig?	231
Kontrollspørsmål	233
Anbefalt litteratur	233
Appendiks 1	
Forslag til intervjuguide	234
Innledning	234
Organisasjonens historie	234
Informantens forhold til organisasjonen	235
Organisasjonens image	235
Kulturuttrykk og kulturinnhold	236
Referanser	239
Stikkord	257